

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci
Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale
domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din Nr. 219 . fl. 1051.48

Din comuna Szeber-Osând:

Petru Vălean, paroch gr. cat. . fl. 1.—
George Telescu, paroch gr. or. . " 1.—
Iuliu Toța, invet. gr. or. . " —.20
Dimitrie Bozean, invet. gr. or. . " —.20
George Caiman, invet. gr. cat. . " —.50

Suma . fl. 1054.38

Administrația „Tribunei”.

Conferența naționalităților.

Dorile încep a se arăta. Inertă cauzată prin sistemul de guvernare sufocător a atâtor veacuri, începe a dispărea. Un nou viitor le suride naționalităților din monarhia austro-ungară. Ear' viitorul are să fie cu atât mai splendid, cu cât bunătățile lui are să isvorască din puterea naționalităților, atât demult puse la încercare și suferințe încă din timpuri depărtate. Da, nu prin grație — caracteristica veacurilor feudale — are să se facă un pas înainte, ci prin adunarea tuturor puterilor la un loc, prin lucrarea comună după un program bine stabilit, conform principiilor moderne, are să se aștearnă noua situație, spre care s'a și făcut deja primul pas: conferența naționalităților, ce se va convoca încă în decursul acestui an; probabil chiar acum în toamnă.

Și numai începutul a fost greu, ca la toate lucrurile mari. Odată ideea aruncată, ea are să se lătească peste toată monarhia, are să cuprindă în virtegiul ei tot ce este sănătos și să arunce la o parte tot ce e putred, pentru-că ori-ce cap luminat și nepreocupat trebuie să recunoască legea sacră: popoarele au drept să dispună de soarta lor. Numai atunci, când înșile își crează situația, și nu li-se impune nimic, ele pot fi mulțumite. Ear' istoria ne învață, că numai statele a căror populație a fost mulțumită, au dat înainte, sau putut menține. În centrul Europei Austro-Ungaria este cea cu mai multe naționalități, deci și cu mai multe nemulțumiri. Aici sunt și cele mai multe răni de vindecate.

Monarhia și Tronul are deci să se întărească putând conferența naționalităților stabili un program, care realizat

fiind, o să micșoreze numărul nemulțumităților.

Un singur lucru este clar chiar dela început, nu-l vor mai discuta nici Slavii, nici Românii, fie ei de dincoaci fie de dincolo de Leitha: cu sistemul de până acum — în care Maghiarii duc tonul — nu mai merge!

Nu e numai revoltător, nu este numai o insultă pentru naționalități ca Ungurii — și puțini la număr și cu apăsătoare mai inferioare decât ori-care dintre noi, cei asupriți — să facă politică pe socoteala noastră și în detrimentul patriei la a cărei susținere contribuim cu sângele nostru, dar' este mai presus de toate o nesocotire a istoriei, o luptă fătășă, nedreaptă cu natura dezvoltare a popoarelor ca un pumn de oameni să țină pe loc o imensă populație, s'o țină pe loc, să nu o lase a contribui cu mintea sa în înălțarea patriei ce a noastră, a tuturor este.

Conferența naționalităților este chemată să repare greșala, să îndrepteze răul, să dea satisfacție adevărului istoric, să inaugureze epoca, în care nu norocul ori întâmplarea, ci principiile sănătoase, salutare să hotărască asupra mersului statului.

Conferența naționalităților este chemată să prezente monarhia ca pe o putere mare, unită, despre care nimeni să nu poată afirma că pare slabă prin poliglotismul său, ci că e susținută de popoare consoci de drepturile și datorile lor, de naționalități care sunt tocmai așa de puțin dispuse a tolera pe dușmanul din afară, pe cât de hotărât vor să dărîme un sistem de guvernament, care pe fiecare și nemulțumesc majoritatea cetățenilor, contribuie ca neînțelegerile dintre naționalități să devină tot mai acute.

Conferența naționalităților este chemată să arete că în sinul popoarelor ați oprimate se găsește capete luminate, bărbați cu idei moderne, cu inimă caldă gata să lupte contra principiilor ruginite, contra sufletelor lăcome; este chemată să arete, că deși nu vorbim aceeași limbă, nu jurăm în același chip crucii, noi popoarele din monarhie ne iubim, sîntem gata a ne spriginii unii pe alții, ne apropiem de o altă ca frați pentru a săvîrși împreună fapte bune: a stîrpi, mai înainte de toate, răul ce ne roade și pe unii și pe alții.

Dreptatea, ea ce credem că trebuie în primul rînd să ajungă la valoare în conferența naționalităților.

Publicăm ați programul discuțiilor ce are să urmeze în această conferență.

Fiind cu desăvîrșire ceva nou, el desigur va surprinde pe mulți. Pe unii îi va îngrijora chiar.

Noi, ca organ de partid, nu ne pronunțăm de astă-dată asupra principiilor conform cărora credem a se pute realiza programul ce-l publicăm. Ni-se impune această rezervă pentru a nu preocupa într'un sens ori altul.

Avem însă toată speranța în bărbății luminați și distinși ai diferitelor naționalități care vor lua parte la conferență și credem că discuțiunea se va urma pe un nivel care numai onoare are să-i facă conferenței, ear' hotărîrile aduse să mulțumească pe naționalități.

Avem în același timp toată încrederea în bărbății români care vor participa la conferență. Ei ne vor reprezenta demn și nu ne îndoim, că au să ne raporteze lucruri îmbucurătoare atât pentru noi ca fii ai națiunii române, cât și ca cetățeni ai patriei.

Eată de ce ne bucurăm la scirea despre convocarea conferenței naționalităților, eată de ce cu inimă caldă și plină de speranță salutăm dorile.

Comunicatul diarului „Deutsches Volksblatt” din Viena, signalat în nr. nostru de ieri e următorul:

„Precum am comunicat deja la timpul său, în decursul lunii viitoare are să se întrunească în Viena o conferență a naționalităților. Obiectul și scopul conferenței este evident de comunicatul ce-l primim despre aceasta din parte competentă și care e următorul:

„Cu privilegiul deputațiunii române s'a făcut, precum se știe, de conducători ai diferitelor naționalități înțelegerea de a ține în decursul lui Noemvrie a. c. în Viena o conferență generală a naționalităților.

„În lunile de atunci începe pregătirile pentru această întreprindere au ajuns până acolo, că programul a putut fi deja stabilit și un număr mai mare de naționalități a promis conlucrarea. Afară de Românii coroanei ungare și ai Bucovinei vor sosi în Viena la conferență delegați ai Slavilor-de-Sud ai monarhiei, Sârbi, Croați și Sloveni, mai departe dintre Slavii-de-Nord bărbați de încredere ai Cehilor, Ruthenilor și Slovacilor. După programul deocamdată stabilit conferența va dezbate și va hotărî asupra următoarelor puncte: 1. Transformarea de drept public a monarhiei dualiste într-o monarhie federa-

tivă. 2. Numărul singuraticelor state și delimitarea lor. 3. Viena ca teritoriu federal deosebit. 4. Reprezentanța popoarelor: parlamentul federal și parlamentele singuraticelor. 5. Armata și apărarea țării. 6. Poziția comunităților bisericești. 7. Legea naționalităților pentru imperiul întreg și pentru singuraticile state. (Cestiunea școlară, administrația și limba de stat.) 8. Justiția. 9. Legislațiunea vamală. 10. Contribuția. 11. Sistemul monetar în imperiu și în singuraticile state. 12. Dreptul de proprietate asupra metalelor și mineralelor. 13. Drumurile de fer. 14. Poșta și telegraf. 15. Clasele sociale. 16. Legislațiunea socială: Legi de protecțiune clasele productive, breslele, dreptul de proprietate agrară. 17. Cestiunea ovrcească. Conferența prin urmare are menirea de a stabili un program detaliat pentru întreaga regenerare internă a monarhiei, care program este a se prezenta ca proiect de constituție unei adunări constitutive, care se va convoca. Spre acest sfîrșit conferența va trimite din mijlocul său o deputație la Maiestatea Sa, cu rugare ca să convoace o constituantă, ai căror membri sînt a se alege pe baza votului universal și după naționalități.”

Până aici comunicatul. Discutarea programului — precum ni-se pare — foarte departe luat — ni-o rezervăm pentru mai târziu.

Se înțelege de sine că la această conferență vor participa și delegații partidului german creștinesc social din Austria, al cărui organ e „Deutsches Volksblatt”.

Liberalism maghiar. Sub acest titlu scrie „Agrar Tagblatt” dela 13 Oct.: „Liberalismul” este, precum se știe, moftul predilect al Maghiarilor, cu care au ieșit se arunce mulți ani de-arindul nășip în ochii Europei. Astăzi sînt deja cunoscute în cercuri mai largi valoarea și importanța acestui liberalism maghiar, și se știe, că după el se ascunde numai un egoism național, brutal și netrebnic, care numai un scop are, acela de a-și însuși drepturile altora, și a cărui nesăț în timpul de față tot atât de puțin cunoaște margini, pe cât de puțin a cunoscut în timpurile vechi, când hordele maghiare au năvălit pîrjolind și jefuind peste Europa. Față cu naționalitățile din Ungaria Maghiarii au lăpădat chiar și frasa liberală. În punctul acesta puterea statului este provocată pe față, înainte de toate chiar și de partidele, care altcum cred de trebuință a se gera de libere, pentru-că astfel mai bine își pot face gheșefiturile. Așa peste măsură liberalul Ugron a aflat de bine în una din ședințele din urmă ale comisiunii financiare ungare a întreba pe ministrul de justiție,

cum stă treaba cu procesele politice intentate contra reprezentanților jurnaliști ai naționalităților din Ungaria, și pentru-ce aceste nu înaintează? La aceasta dl Szilágyi a prezentat spre justificarea sa următorul frumos buchet de procese de presă, care sînt de prezent în curs, anume contra preotului român din Șişesci Lucaciu, contra „Tribunei”, contra tipografiei Eugen Brote, în care s'a făcut Memorandumul român, și contra lui „Narodnie Noviny” (redactorul Hurban). Apoi se mai dăcă cineva că Maghiarii nu sînt liberali și că ministrii ungarești nu-și fac datorința!

Introducerea căsătoriei civile în Ungaria.

Presa maghiară continuă a se ocupa cu cestiunile politice bisericești în Ungaria. După-cum împărtășesc „Pesti Hírlap” în tre ministrii ungari s'a și făcut o invoașă și anume privitor la introducerea căsătoriei civile obligate. În virtutea acestei invoașe se va prezenta parlamentului un proiect de lege despr forma încheierii acestei căsătorii, deoarece-ce numai așa s'ar pute regula pentru durată și în mod pacific cestiunile bisericești pendente. După același diar, cercurile politice din Ungaria au de părere că Coroana va da consimțământul său pentru introducerea căsătoriei civile, în care cas proiectele de lege despr căsătoria civilă și cestiunile ce stau în legătură cu aceasta s'ar pute prezenta în curînd parlamentului. În ministerul Csáky sînt gata și proiectele despr recepțiunea religioasă a elite și introducerea matriculelor civile parțiale, decât soarta acestora, dîce numitul diar, va atîrna dela deciziunea în cestiunea dreptului matrimonial. Deciziunea se așteaptă în opt până dece zile.

În același sens scrie și „Budapesti Hírlap”. După acest diar ultimul consiliu de ministri s'a pronunțat unanim pentru introducerea căsătoriei civile. Dintre toți ministrii ministrul de justiție Szilágyi a luptat mai mult pentru introducerea acestei instituțiuni; în fine a consimțit și ministrul-president cu propunerile lui Szilágyi. Foia numită mai spune și aceea că deciziunea consiliului de ministri ar fi o urmare a întrevierbirii lui Szilágyi cu primatela.

„Magyar Hírlap” se abate încălva dela aceste împărțări. Recunoaște și ea că consiliul de ministri a cădut de acord în privința căsătoriei civile, și numai în privința cuprinsului formal al proiectului referitor la această nu s'a unit. De altă parte i-se anunță aceleiași foi că guvernul se va mîrgini probabil numai la rezolvarea cestiunii

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Lisa.

— Novela —

de

Doamna Alphonse Daudet.

Nu știu dacă e efectul vremii de iarnă care face să reese atât de trist toate mișcările stradelor, întunecînd și mai mult pe un cer cenușiu acoperiturile caselor și bălățele de mocirlă. Una știu însă, că la gura sobii, îmi aduc aminte de cursele lungi, făcute pe o așa vreme urîță la mahalale depărtate, locuite în mare parte de sărăcioase, unde șoseaua, între două lacuri de noroiu, se umple de comioane grele și de trăsurile sgomotoase, împedecînd astfel circulația.

Așa m'i-se întempla că după dece ani, stînd la gura sobii, îmi adusesi aminte de bătrîna Lisa. Pare c'o vîd încă, slabă, cernită, cu mâinile neînmănușate sub pal, povestindu-ne despre năcăzurile ei și vîrsînd lacrimi amare.

Își măritase fata, pe aceea mititică Adela, o blondină care lucra pedinjoară acasă, gîdînd la fereastră! Ce fată veselă și sglobă. O dăduse după o călfă de croitor, un leneș și stricat! La început seșură cu toții la un loc; nu trecu mult și veni miseria, cearta și gâlceava. Lisa plecă luînd cu ea mobilierul sărăcios ce le servia la toți. Fiica sa n'o mai revîduse, dar' bătrîna afla dela nise prieteni vecini, că un copil se născuse în căsnicia asta săracă și că murise peste puțin,

că Adela suferia de piept și se topia din picioare, și că soacră-sa, care vîdînd miseria în care trăiau tinerii, îi luase la dînsa, se împotriva ca Lisa să vină acasă la ea ca să caute pe fîcă sa. Toate acestea bătrîna le povestea prinsă par'că de friguri, cu nise priviri arse de lacrimi și o mimică desolată brăzdă pe acest obraz vulgar urmele destul de adînci ale unor dureri vechi.

— Îi vei fi fost poate prea severă, Liso? O cunoșteam demult. Era veduvă. Rămase singură ca să crească trei fete. Vieța care desparte i-le reluase una câte una. Cea mai mare se călugărise, una se băgase slugă în oraș și a treia cea preferită, măritată atât de nenorocit. Aspră cu ea însăși, aspră cu alții, Lisa asta era un suflet de fer, dreptă, puternică, dar' inflexibilă. Copiii odată alungați de dînsa, ea nu i-ar mai fi vîdut. Dar' o ajungea moartea, ingenuchiînd mîndrile acestei mame înainte a unui ce necunoscut, mai puternic decît dînsa. Avea trebuință de fîcă sa, de acest cîlcuș de suferință ca să i pîzască, de toată această tinereță, ca s'o apere împotriva unei boale atât de crude, venită prea de timpuriu. În sfîrșit, vîdînd desparerea ei, ne hotărîrăm să încercăm a muia inima acelei soacre înfricoșate.

— Chiar ați, loamnă?

— Da, chiar ați, Liso!

Ce cursă lungă trebuim să fac prin Parisul întristat; înțînd în zăpada ce se topia, prin Parisul sgomotos dela finele lui Decemvrie, când fiecare par'că se gîtesce să trăiască, să ajungă îndouă săptămîni timpul pierdut într'un an de zile! Trăsura

noastră înainta cu greu printre șirurile celorlalte trăsuri, până la capătul mahalalei de lîngă Grădina-Plantelor, unde domnia o tăcere absolută, ce de obicei locurile de studiu o sfîrșesc în giurul lor, făcînd să se piardă sgomotul Parisului în nise grădini de copaci desfrunziți și în nise curți vaste.

O ciudată locuință în parter, curată, bine ținută, era ocupată de soacra Adelei, tot așa de rea și de aspră ca protegiata noastră, cernită ca și dînsa, avînd pe bărbatul său, neputincios și orb. Cum intrai pe ușa auziai numai decăt un tic-tac amețitor, mișcarea multiplă a unor pendule puse pe sobe, bufeturi și mese, a unor cîsornice mari de părete, în căsuțe, a unor cîsornice cu cucu bătute în păreți, acestea din urmă de toate mîrimile, imitînd în mare parte nise cășări elvețiene; când bătea oara, toate se puneau în mișcare. Era un joc alternat de clopote, țipete de păsări, scoase de nise păsări de lemn, bătînd din aripi, nise figuri, nise țărani mici de prin Pădurea-Neagră, păstor și păstorice, bătînd din picioare cu un aer grav înaintea lor și reîntrînd apoi în ascunzătoarea lor. Toate aceste obositoare, sgomotoase, mecanice. Atmosfera aci părea a fi specială, aci curat că perdeai adevărata noțiune a timpului, acest val unde dîile trec și pier în întunecul a anunțarea orologiul singura distracțiune a orbului multiplicînd senzațiunile sgomotului, fiindcă îi lipsiau cele ale luminii. Cîsurăm a vedea pe Adela, fără altă explicațiune, spre marea mirare a soacrei sale, și cu părere de rău furăm introduși la dînsa Sîrmana femeie, nu mai era de recunoscut.

Palidă, trasă la față, surisul ei frumos stîns, fără gropițe, buzele subțiate. Nu mai putea mitifica de bucurie când ne vîdî. Aceasta fu pentru dînsa o amintire a unor zile mai bune.

Nu se simția nefericită aici, îi mergea mai bine, bărbatul său era s'o ducă în curînd afară la țeară, la aer curat.

Și în câteva cuvinte cu cea imaginațiune viuă a poporului atât de elocuent când se exaltează, ea ne făcî să întrevădem ceea-ce doria. Odaia țărănească luminoasă și cu pîreții goli unde pătrunde mirosul coșarelor și behăitul oilor cu nise orizonturi pline de bucate mîndre și pajiste de iarbă verde. O să bî lapt, cald mult chiar în fața ei, și se va reînsănătoșa în curînd. Soacră-sa se ținea la celalalt capăt al alfetului, uitîndu-se țînt la noi, ca-și-cum ghicise scopul visitei noastre. În cele din urmă se depărta, chemată de orb.

— Dar' mama d-tale, Adela?

— Tare ați vrî să o vîd, doamnă. Dar' aci e peste puțin. Oh! dacă ați sci căt de rea a fost. Soacră-mea n'ar consimți odată cu capul ca mama să vină aci.

— Vrei ca să încerc?

Bătrîna refuză însă categoric.

— A genat pe fiul meu, ne-a umilit, prin urmare nu mai poate călca în casa mea cît lumea și pămîntul.

— Nu veți că fîcă-sa e pe moarte?

— Oh! nu încă... va mai trăi până atunci...

Îndoeala aceasta să fi fost oare o promisiune? Cîncispredece zile mai târziu, la o nouă vizită, și fiindcă mica Adela slăbise

și mai rău, după o desbatere lungă și fel de fel de recriminări, dobîndi voe ca noi înșine să aducem pe Lisa la copila ei, însă seara când se va înopta bine. Un potop de lacrimi curse din ochii sîrmane Lise când află de isbînda demersurilor noastre.

— Măne, doamna mea, i-ai dîs chiar măne? Dar' măne e ziua născerii Adelei. Voiu pute s'o felicit cu privilegiul acesta.

— O vom felicita împreună, Liso, fiindcă te însoțesc.

Ea veni a doua zi când înopțase, înfășurată bine în veșnicul ei șal de doliu, țînd un buchet mare de flori în mînă. Ear' în trăsura, drumul fiind lung și greu, ea reîncepî interminabila ei istorie despr cearta iscată între ea și copii, despr reluarea mobililor și separațiunea. Ajungînd, vîdîrăm prin ușa puțin crepăță, că soacra își ținea cuvîntul, se depărta ca se lase loc mamei.

Și Adela! sîrăcuța de ea muria. Nu era încă agonia, ci amorțela la care moartea apropiată adoarme tinerile suflete, ca prinsă de o milă salutară. Nu știu ce reculegere era în mica odăiță, ce miros de asiamaș și de fețe albe de masă îndoite vestiau că o consolațiune supremă trecuse pe aci, atingînd abia perina cu un pas discret și fruntea bolnavei cu o binecuvîntare așteptată! Oh! cum s'a reproșat mama la patul de durere! Și căt de gîdă era înbrățișarea prin care ea încerca să-și reieie copila, pe care moartea o făcuse scăpată de vreo două ore! Și această sîrbare, această aniversare scaldată de lacrimi!... Biata bătrîna pusese buchetul pe pat, un buchet mare de logodnă

privitoare la matriculele civile și la recepțiunea religioasă, deoarece nu sunt prospecte că casa magnaților va accepta deplina libertate confesională și afară de aceea e indoișor și consimțământul Coroanei.

Delegațiunile.

Comisiunea pentru armată a delegațiunii ungare nu și-a terminat încă lucrările, și fiind delegații, cu deosebire cei opoziționali, foarte vorbăreți, nici nu le va termina în săptămâna aceasta.

În ședința de Mercuri a comisiunii debaterile erau au fost foarte agitate și s'a făcut multă cheltueală de vorbă.

Partea întâia a ședinței a decurs în liniște. Ministrul a dat desigur despre praful de pușcă fără fum, despre care a și spus că este excelent și a bravat toate încercările făcute până acum. Mai departe ministrul a declarat că praful de pușcă fără fum nu reclamă nici o modificare a țevilor de pușcă. Prin urmare toate clevețurile răuvoitorilor despre noul explosiv al armatei noastre sunt neîntemeiate.

Cu acest privilegiu ministrul a dat lămuriri liniștitoare celor ce s'au plâns și se plâng, că frontierele orientale ale Transilvaniei nu sunt fortificate, și a promis apoi, că pe timpul secerșului va ajuta agricultorii prin eventuale concedieri ale soldaților.

Până aici au mers lucrurile bine. Venind însă după aceea în dezbateri cererea ministrului, ca contingentul de pace al infanteriei să se sporească, deocamdată numai în 25 de regimente, cu câte 9 soldați de companie, s'a început furtuna. Delegații din opoziție nu voiau să știe nimic de această sporire a contingentelor, sub cuvânt că ea sporește și cheltuealile și pe lângă aceea de trage muniții civile 16.000 de brațe tinere și vigorase. Chiar și delegații guvernamentali și-au exprimat îngrijirile față de această nouă pretensiune a ministrului. Dar mai lărmuitor de cât toți a fost delegatul cel mai nou, Ugron Gábor.

În cele din urmă majoritatea tot a votat însă cererea ministrului, dar pe lângă 25 de regimente de infanterie de pace la 9 soldați, dovedesc care desvoltare a raporturilor unguresci ar plăce mai mult acestei presei și cercurilor de interese reprezentate de ea.

Alegerea de deputat la consiliul imperial în cercul I. al comunei Viena, s'a terminat, după-cum era de prevădut, cu învingerea candidatului pus de „liberali” și „democrați” Dr. Kronawetter. Alegerea a fost bogată în incidente interesante. V'am raportat deja, că Dr. Kronawetter nu se bucură în popor și de nici un fel de simpatii, și că de aderenții săi de mai înainte a fost părăsit pentru lipsa sa de caracter politic. Dr. Kronawetter are să mulțumească alegerea sa, ori cât de absurd și de necerșit s'ar pără celor neinițiați în raporturile de aici, exclusiv numai Ovreilor. El s'a obligat ovrismului prin jurământ formal, că și-și ține de datorință de căpetenie a combate antisemitismul, care deja a devenit atât de periculos liberalismului fals, și de aceea Ovreii au pus în lucrare toate mijloacele de care dispun, bani, influență și suspatarea adversarilor, pentru a asigura învingerea predilectului lor. Afară de Ovrei au sprijinit alegerea lui Kronawetter și social-democrații, care au găsit în Kronawetter un om, care se încălzește de ideile revoluției franceze, numesc ridicol sentimentul național al popoarelor și profesază vederile internaționale cosmopolite, care constituie așa numitul „program” al democrației sociale. Toate elementele cinstite ale partidului liberal au rămas departe de alegerea de luni, și pentru Kronawetter au votat numai Ovreii cercului I. veniți în număr complet de 1800 la număr, apoi 900 de alegători, care sau au fost cumpărați cu bani, sau forțați prin terorism, sau apoi destul de orbiți, ca să creadă în hância omului ce atât de cald li-a fost recomandat de către presa ovrască. Candidatul partidului popular creștin, baronul de Wittinghof-Schell, a cărui candidatură s'a pus numai pentru măsurarea puterilor, a primit 1005 voturi. După alegere a avut loc ocesse mari ale plebei ovrăscii, adunată din toată Viena.

Consultările delegațiunilor intrunite în Budapesta au fost întrerupte prin izbucnirea holerei. În presa din Cisleithania s'a discutat serios întrebarea, că în fața pericolului de holeră nu ar fi bine să se mute delegațiunile din Budapesta. Ba s'a întrebat chiar, că debaterile n'ar trebui peste tot aminate, până când trece pericolul. Delegațiunea ungărească nici decât nu s'a lăsat reținută de pericolul holerei, ca la debaterile bugetului armatei să nu și afirme, ca în toți anii, pretensiunile ca limba maghiară să fie considerată în serviciul armatei. Nici nu se poate spune cât de penibil și amar este efectul acestor pretențiozități maghiare asupra jumătății austriece a monarhiei, care alt-cum sigur se distinge prin prădare mare blândă. Aici toată lumea a regretat mult că ministrul de război Bauer nu s'a opus cu energie și insistență pretensiunilor maghiare.

Delegațiunea ungărească va ține luni o ședință plenară, în care se va stabili ordinea de zi a debaterilor plenului. Budgetul marinei, al ministrului de finanțe și al curții de compturi vor fi puse mai întâi în dezbateri.

În comisiunea bugetară a delegațiunii austriece, delegatul cel Eim a pus în discuție afacerile provinciilor ocupate Bosnia și Ertegovina. Ministrul comun de finanțe Kállay i-a răspuns într-un discurs mai lung, asupra căruia vom reveni.

Correspondența din Viena.

Viena, 12 Octomvrie n. 1892.

(Crisa de guvern în Ungaria și presa liberală austriacă. — Alegerea de deputat în cercul I. al Venei. — Delegațiunile. — Intrunirea consiliului imperial.) Norii de furtună care s'au adunat asupra ministerului Szapáry au umplut de bucurie vedită presa liberală din Cisleithania. Dar principiile desvoltate de contele Apponyi în discursul program rostit înainte de intrunirea parlamentului, și sunt cu deservire proprii de a face să bată mai sus orice inimă liberală. Contele Apponyi, care în timpul din urmă prea pe față aspiră la preșidul ministerului, decât ca aspirațiunile lui să mai poată fi desmițite, s'a pronunțat pentru deplina suprimare a puștelor resturi existente de independență a națiunilor nemaghiare și s'a declarat pentru cea mai mare libertate religioasă, pentru căsătoria civilă obligatorie: tot lucruri, cărora liberalii austriaci și presa lor ovrăască le poartă cele mai mari simpatii. Ori-cât de mult s'a silit contele Szapáry să prevină pretensiunile „liberalismului” după gustul Maghiarilor și al Ovreilor din amândouă jumătățile imperiului, poziția sa în chestiunea botezului, precum și impregiurarea, că mai de multe ori nu a procedat față cu nemaghiarii cu brutalitatea dorită de soviniști, i-au atras nemulțumirea exaltaților, a căror jertfă probabil va deveni. Mulțumirea cu care presa liberală vorbește de pericolele ce amenință ministerul Szapáry, dovedesc care desvoltare a raporturilor unguresci ar plăce mai mult acestei presei și cercurilor de interese reprezentate de ea.

Alegerea de deputat la consiliul imperial în cercul I. al comunei Viena, s'a terminat, după-cum era de prevădut, cu învingerea candidatului pus de „liberali” și „democrați” Dr. Kronawetter. Alegerea a fost bogată în incidente interesante. V'am raportat deja, că Dr. Kronawetter nu se bucură în popor și de nici un fel de simpatii, și că de aderenții săi de mai înainte a fost părăsit pentru lipsa sa de caracter politic. Dr. Kronawetter are să mulțumească alegerea sa, ori cât de absurd și de necerșit s'ar pără celor neinițiați în raporturile de aici, exclusiv numai Ovreilor. El s'a obligat ovrismului prin jurământ formal, că și-și ține de datorință de căpetenie a combate antisemitismul, care deja a devenit atât de periculos liberalismului fals, și de aceea Ovreii au pus în lucrare toate mijloacele de care dispun, bani, influență și suspatarea adversarilor, pentru a asigura învingerea predilectului lor. Afară de Ovrei au sprijinit alegerea lui Kronawetter și social-democrații, care au găsit în Kronawetter un om, care se încălzește de ideile revoluției franceze, numesc ridicol sentimentul național al popoarelor și profesază vederile internaționale cosmopolite, care constituie așa numitul „program” al democrației sociale. Toate elementele cinstite ale partidului liberal au rămas departe de alegerea de luni, și pentru Kronawetter au votat numai Ovreii cercului I. veniți în număr complet de 1800 la număr, apoi 900 de alegători, care sau au fost cumpărați cu bani, sau forțați prin terorism, sau apoi destul de orbiți, ca să creadă în hância omului ce atât de cald li-a fost recomandat de către presa ovrască. Candidatul partidului popular creștin, baronul de Wittinghof-Schell, a cărui candidatură s'a pus numai pentru măsurarea puterilor, a primit 1005 voturi. După alegere a avut loc ocesse mari ale plebei ovrăscii, adunată din toată Viena.

Consultările delegațiunilor intrunite în Budapesta au fost întrerupte prin izbucnirea holerei. În presa din Cisleithania s'a discutat serios întrebarea, că în fața pericolului de holeră nu ar fi bine să se mute delegațiunile din Budapesta. Ba s'a întrebat chiar, că debaterile n'ar trebui peste tot aminate, până când trece pericolul. Delegațiunea ungărească nici decât nu s'a lăsat reținută de pericolul holerei, ca la debaterile bugetului armatei să nu și afirme, ca în toți anii, pretensiunile ca limba maghiară să fie considerată în serviciul armatei. Nici nu se poate spune cât de penibil și amar este efectul acestor pretențiozități maghiare asupra jumătății austriece a monarhiei, care alt-cum sigur se distinge prin prădare mare blândă. Aici toată lumea a regretat mult că ministrul de război Bauer nu s'a opus cu energie și insistență pretensiunilor maghiare.

Blândetea și concesivitatea nicăiri nu este mai nepotrivită ca față cu ultraștii maghiari, care în egoismul lor nu mai cunosc margini.

După-cum se vorbește acum cu toată pozitivitatea, consiliul imperial se va întruni la 3 Noemvrie, pentru a vota bugetul pe anul 1893. De prezent comisia permanentă pentru codul penal, aleasă de casa deputaților, este ocupată cu debaterile noiei la codul penal, prezentată de guvern înainte cu câțiva ani. Sesiunea de toamnă a consiliului imperial va ține probabil până la Crăciun, ear' după aceea, până la începutul lui Ianuarie, se vor întruni ear' dietele provinciale.

Încă un rătaic?

Ni-se trimite din Budapesta următoarea scrisoare, despre al cărei adevăr ni-se garantează. O publicăm în speranță că va contribui la îndreptarea aceluia pe care îl privește:

Istoriile neamului omenesc pe cât sunt de diferite, pe atât și de șoade după soiul sau felul de oameni cu care, sau despre care, acestea se întâmplă.

Așa d. e. se vorbește despre Moldovan Gergely, pe care toată lumea îl cunoaște, că e fără păreche în invențiunile minciunilor și fără seamăn în scrierea pamfletelor nerușinate contra Românilor, cu care și prin care începuse să și ridice o pompoasă clădire de năp, dar care s'a sudomit, și se dăce acum stă pe ruinele ei ca un Marius pe ale Cartaginei și oftează din adâncul inimii dîcînd cu mare jale. „O! Dumneșule! de ce m'ai părăsit?!” Acum nu sînt nici la Unguri, nici la Români, căci ambii rid de mine. Vai de mine! Ședînd pe două scaune, am cădut între ele.”

O mîngăiere însă totuși poate avea Gergely — cercetarea și visita amicului meu. — Pardon! a fostului meu amic. Aceasta va să fie o istorioară mai interesantă. Te rog dar, iubite cetitorule, pentru paciență și mă ascultă! Scurt voi fi în vorbă:

Între instituțiunile cele mai de frunte românești se numără fundația lui Gozdu, cunoscută de tot neamul românesc. Această fundațiune și-a ținut anul acesta ședințele sale ordinare, nu ca până aci la Budapesta, ci la Sibiu. La aceste ședințe a participat și sus amintitul meu „fost” amic Bogoevics György, care ca scriitor fiind în cancelaria unui stimat domn avocat și membru din comitetul fundațiunii, a mers și el cu stăpînul său ducîndu-l la actele referitoare la ședințele ținînd.

După finea și închiderea ședințelor, fostul meu amic avea să se reîntoarcă la Budapesta. Domnul său, ca un om bun de inimă, îi dă parale și timp destul să se meargă și pe acasă la Bănia (Valea Almagiului), dacă îi veselește inima. Și într-adevăr Bogoevics Gy. face voiajuri frumoase. Voiesci, stimat lector, să scii unde? Îți voi spune, deși m'ie rușine, căci am spus că „m'a „fost” amic.

A mers la Cluj. La cine? La Moldovan Gergely să și facă reverență. E drept această? Da! Și ce fel de reverență? Vedî, iubite lector! Să și spună că după multă trudă și năcăz i'a succed să încheie contractul ce l'a făcut cu Alexies György și Dr. Réthy László în Budapesta. Și ce fel de contract? Scii, ei au legat între sine „triumvirat”-ul sub firma: „Bogoevics György & társ. Alexies György és Dr. Réthy László, Moldovan Gergely, egyetemi tanár felügyelete alatt”.

Cuprinsul acestei firme vă este cunoscut prin numele lui Moldovan Gergely, deci e superficial să fac comentari.

O, risum teneatis amici!

Fostului meu amic îi dăc „Quid quid agis prudenter agas et respice finem!” Nu pînă mult stimata ta familie, care cu abnegațiune lucră într-o prosperare și ridicare a poporului românesc. Exemplu fie-i stimatul tui frate!

Eu te compătimeșc și te revoc de pe calea rătaicirii, dacă nu e tardiu! Deci pocăește-te, să nu intri în cercare.

I. V. C.

CRONICĂ

Szapáry și Szilágyi. În comisiunea financiară a camerei maghiare s'a petrecut de curînd, după-cum raportează „Budapesti Hirlap”, o scenă foarte curioasă. Ministrul de justiție Szilágyi i vorbira toamai despre procesele politice în contra „agitatorilor” naționali. Deodată contele Szapáry se ridică și părăsește sala. Szilágyi îl roagă să stea cu cuvintele: „Excelență, Te rog să rămâi, fac declarațiuni importante”, la ceea-ce Szapáry i'a replicat: „Îmi pare rău, Excelență, dar trebuie să mă duc”, și s'a dus. Membrii comisiunii au fost foarte frapați prin această scenă. După-cum se vede, ministrul Szapáry nu e tocmai încântat de procesele politice actuale.

Numire. Stefan Muntean a fost numit practicanț cu diurnă la tabla reg. din Seghedin.

Împăratul Wilhelm în Viena. Asupra petrecerii împăratului Wilhelm în Viena cetim în foile de acolo ce am primit astăzi următoarele: La 12 c. înainte amezii împăratului Wilhelm a venit în grădina zoologică din Lainz, împuscând șese cerbi și doi mistreți. A luat apoi dejunul în Schönbrunn împreună cu Monarchul nostru. După dejun monarchul s'a dus în muzeul istoric, unde au stat două ore. În muzeu monarchul au petrecut timp mai îndelungat în colecția de antichități egiptene. În galeria de tablouri monarchul a vizitat mai întâi secțiunea italiană, unde i-au interesat mai mult operele lui Tizian. Monarchul german a adresat cuvinte foarte măgulitoare directorului Schaffer, i'a mulțumit și a promis că va mai visita muzeul. Din muzeu împăratul Germaniei, însoțit de cavalerii de onoare, de doi adjutanți și de medicul personal Leuthold, s'a dus la baracele pentru bolnavii de holeră. Însoțit de președintele de onoare contele Wilczek și de notarul baronul Mundy, monarchul german a vizitat toate localurile și a lăudat întocmirea și arangierea baracelor. După amezii monarchul german a primit în audiență privată pe contele Taaffe. La dineul de gală ce a avut loc în galeria cea mare din Schönbrunn au luat parte, afară de monarchi, Arhiducii Carol Ludovic, Francisc Ferdinand, Ferdinand, Albrecht, Frideric, Wilhelm și Rainer, mai departe cardinalul Gruscha, ambasadorul german prințul Reuss, membrii ambasadei, suita, cavalerii de onoare ai împăratului Wilhelm, șergile Curții, adjutanții generali conții Taaffe, Kálnoky și Szapáry, toți ministrii, consilierul de stat Braun, generalul de artilerie baron Beck, mareșalul țării contele Kinski, locțiitorul, președintele poliției R. de Steyskal și primarul Prix. La dineu monarchul au avut unul în sănătatea caluialt fără a toasta. Monarchul Germaniei a lăsat să se prezente ministrii Dr. Steinbach, Zaleski și contele Kuenburg. După dineu monarchul au asistat la reprezentațiunea pisei „Umkehr” în teatru de Curte. Monarchul nostru purta uniforma austriacă de campanie, ear' împăratul Germaniei uniforma de huser austriac. Lungă logia imperială se afla ambasadorul german prințul Reuss. În ziua următoare împăratul Wilhelm a părăsit Viena, încântat de primirea călduroasă ce a întâmpinat prețutindena. Asupra plecării monarchului german se telegrafează foilor din Budapesta următoarele: Despărțirea, la dorința împăratului Wilhelm, a fost foarte simplă. Maiestățile Lor s'au dus în trăsura închisă, în mijlocul unei mulțimi colosale ce forma spăler, la gara de Nord. La 8 și 40 m. au sosit la gară unde i'aștepta contele Paar și adjutanții de câmp Lonyay și Butlar. Împăratul Wilhelm mulțumii cavalerilor de onoare ce i-au fost atașați în decursul petrecerii sale în Viena. După o scurtă conversație Maiestățile Lor au pășit pe peron unde i'așteptau ambasadorul german prințul Reuss și consilierii de ambasadă, principii Ratibor și Lichnowsky. Împăratul Wilhelm, care purta uniforma regimentului său unguresc de huseri, și-a luat adio dela suita ce a fost atașată și deasemenea și Monarchul nostru, care venise în uniformă de marșal, dela suita germană. După-ce împăratul Wilhelm s'a urcat cel din urmă în cupeul-salon și trenul s'a fost pus în mișcare Monarchul nostru stătea încă salutînd pe peron până când trenul a eșit din hală. Din gara de Nord M. S. Monarchul s'a dus direct la gara căii ferate de stat și a plecat la Gödöllő.

Bucuria Ungurilor. Sub titlul „Ungurii în Ardeal”, „Ellenzék” reproduce cu bucurie un articol al ziarului săsesc „S. D. Tageblatt” în care articol se afirmă că Ungurii sporesc în Ardeal, ear' „Sășii, elementul care a fondat orașele și a imprimat acestor orașe caracterul german, per pe de trece”. Fără a ne ocupa de afirmarea din urmă a foii germane, observăm numai, referitor la prima afirmație, că nu e lucru mare ca Ungurii să se sporească, este însă artificială această sporire, deoarece se știe că partea cea mai mare a sporului o dau Jidani, scoțiți ca Maghiari, ear' restul funcționarii aduși din Ungaria și hrăniți de bugetul statului, fără care acest element ce dă sporul, n'ar pute să vețuească pe aici. Nu mai puțin se bucură Maghiarii de faptul, că după-cum rezultă din darea de seamă a Kultur-egyeltului, această societate pretinsă culturală are acum o avere de un milion. „Averea aceasta”, scrie „Budapesti Hirlap”, „este acceptată de aur și sabia, prin care maghiarismul își apără limba și și recăștigă locul, unde s'au așezat străinii!” Nu cercetăm aici aci intrunță și îndreptățita bucuria lor că au ajuns la milion — în care sînt mulți baci de ai contribuabililor români, ci stăruim numai asupra fariseismului foii budapestane, care vorbește de „apărarea limbii maghiare” — par' că cineva ar ataca-o, — și de „recăștigarea locurilor ocupate de străini!” Diarul sovinișt ne ia pe noi, vechi locuitori ai Ardealului, străini! Ce i'ie intoleranță și îngâmfarea maghiară.

Un credit extraordinar. După-cum află „Pester Lloyd”, în una din ședințele viitoare se va prezenta camerei maghiare un proiect de lege despre acordarea unui credit extraordinar de 1,500.000 fl. pentru lucrările de regulare ce se vor mai face la Poarta-fer.

Serbiile contra patriarhului Brancovic. Organul partidului radical sârb „Zastava” continuă cu agitațiunile sale în contra patriarhului Brancovic, despre care scrie că a supus toate instituțiunile bisericesti și școlare sârbe Maghiarilor soviniști. Poziția națională sârbă este supărată mai ales că patriarhul vrea să casseze episcopatul de Buda. De aceea „Zastava” face apel la toți Serbiile cu dor

pentru națiune să se prezente la congresul bisericesc ce se va ține în 5 Noemvrie la Carloviț și să protesteze contra uneltirilor patriarhului antinațional.

Numirea arhiepiscopului de Agram. „Pesti Hirlap” dă ca sigură știrea, că numirea episcopului catolic Coloman Belopotocky de arhiepiscop în Agram e deja fapt complinit.

Primele coroane. În a doua jumătate a lunii acesteia se va începe în Kremnitz baterea nouelor monete, așa că pe la sfîrșitul lunii vor veni deja coroane în circulațiune. Diurnele deputaților dietali pro Noemvrie se dăce că se vor plăti în coroane.

Tăreviciul în Viena. Marele-principe moștenitor al Rusiei, în călătoria sa către Atena la sîrbarea nunții de argint a părechii regale grecești, a sosit ieri dimineață din Czenstachau în Viena. După o petrecere scurtă moștenitorul rusesc a plecat mai departe peste Brindisi la Atena.

Furtună. Se scrie din Liptó-Szt. Miklós că în noaptea spre 12 c. s'a descărcat asupra aceluia oraș și impregiurării o furtună puternică însoțită de fulgere și tunete îngrozitoare.

Regele Carol și țeranul. Foile bucarenești scriu că într-una din zilele trecute s'a petrecut la Sinaia următoarea întâmplare: M. S. regele se plimba prin pădurea din apropierea castelului. Cum mergea așa, întâlnește pe o cărare un biet țeran, care era așa de trist și de abătut, încât M. S. nu se putu opri să nu-l întrebe, care e cauza de i așa de amarit. — „Măria Ta”, răspunde țeranul — „vaca mea, o vacă la care țineam ca la ochii din cap, a fost mănăstă de un urs”. M. S. mîngăie pe sîrmanul om, spunîndu-i că o să-i dea bani ca să și cumpere o vacă și mai frumoasă decât aceea pe care i-o mănăse ursul. Regele continuînd și plimbarea întâlnește vre-o câțiva țerani, cărora le spune să și iee pușoile și să se deducă să vîneze ursul. Țeranii se duc și unul din ei omoară bestia care se ținea prin pădurea din apropiere. Țeranii, cum omoară ursul îl aduc și-l depun la picioarele M. S. Regele li-a făcut cadou de 100 de lei. E de prisos să mai adăgăm, că țeranul, căruia ursul îi mănăcase vaca, are acum alta și mai frumoasă, pe care a cumpărat-o cu banii dăruiți de regele. Așa spune un confrate.

Dela ministrul entelor din România. Foile de Vineri din București scriu: Ieri dimineață la orele 11 s'a făcut inaugurarea unei organizări a ministerului instrucțiunii publice. După ce funcționarii numiți acum au depus legiuitul jurământ, dl. ministru Tache Ionescu a ținut o scurtă cuvîntare prin care a mulțumit personalului ministerului pentru concursul ce-i dă. A răspuns dnl. B. Hasdeu, arătînd că pe lângă reformarea legilor, trebuiesc îndreptate moravurile, și Dr. Istrate, care a felicitat pe ministrul pentru-că a dus la un bun sfîrșit reorganizarea ministerului.

Ateneul român. La Ateneul român Duminecă în 4 Octomvrie curent, orele 2 după amezii, dl. Nicolae Ionescu va continua seria sa de conferințe tratînd despre „Colonizarea Daciei de Traian.”

Emigrări în masse. Sciri din Cernăuți spun că țeranii galicieni din districtele Borzeszov și Zaleszyki, precum și din districtul bucovinean Coțman emigrează în masse în Rusia. Pentru împedcarea emigrațiunii a fost concentrată gendarmerie și se va trimite și asistență militară în cercurile numite. Pînă la sosirea infanteriei granița de către Rusia e pază de patrulă de cavalerie de câte 6—12 oameni.

Din Sîrbia. O depeșă din Belgrad anunță cu data de 12 c. că doi membri ai comitetului central radical, Mostic și Protic, s'au dus la ministrul Ribarac spre a-i cere deslășiri privitoare la atentatul în contra lui Pasic. Ribarac a promis că va face cea mai strictă cercetare prin un membru al curții de casatie. I'a rugat totodată, ca în interesul vașei țări, să sisteze orice publicatiune în această afacere. După-cum se vede, cu toată desmițirea biuroului de presă din Budapesta, știrea despre atentatul în contra lui Pasic se confirmă. Tot cu data de 12 c. se anunță din Belgrad, că oficioasa „Zastava” primese din Arangelovaț știrea că radicalii ar fi omorît pe conducătorul liberalilor Lazar Plecevic.

Controversele între Greci și Bulgari în Rumelia-de-Ost din cauza școalelor grecești, după-cum anunță o telegramă din Sofia, s'au aplanat definitiv, grație prevenirii lui Stambouloff. Cabinetul grecesc a exprimat lui Stambouloff satisfacțiunea sa din acest incident.

Emin Pașa dispărut. După cele mai nouie sciri din Africa, Emin-Pașa a dispărut de cîtăva vreme fără a i se pute da de urmă.

Discurs retrospectiv

la aniversarea de 25 de ani a „Reuniunii socalilor români din Sibiu”.

(Ținut de domnul N. Cristea, președintele reuniunii cu ocaziunea expozițiunii industriale din Sibiu.)

(Urmare din nr. 120 și fine.)

Trei ani numărul membrilor constant. Abia în 1870 a început a crește și adevă în chipul precum îmi vou lua voe a-l expune în următoarele:

În 1870 numărul membrilor s'a urcat la 37.

După meserii au fost:

Tipografi 6, pantofari 10, cismari 3, măsari 3, petrar 1, lăcătar 1, pardositori 3, compactor 1, croitori 1, cojocari 1, argintari 1, zidar 1, agricultor 1, grădinar 1, curelari 1, măcelari 1, orologieri 1.

În 1871 au fost 38.

Tipografi 6, pantofari 6, lăcătar 1, cismari 5, orologieri 2, compactor 1, petrar 1, grădinar 1, pardositori 1, zidar 1, bărdăș 1, pălărier 1, argintari 1, măsari 2, cojocari 2, pelari 2, curelari 2, croitori 2.

În 1872 au fost 54.

Tipografi 5, cismari 7, pardositori 2, pelari 3, curelari 2, lăcătar 1, zidar 2, bărdăș 5, croitori 2, pălărieri 2, măsari 2, tapetier 1, petrar 2, pantofari 11, compactor 1, cojocari 2, orologieri 2, arămar 1, grădinar 1.

În 1873 au fost 53.

Tipografi 4, tapetier 1, lăcătar 1, pantofari 16, compactor 1, cismari 4, măsari 6, croitori 1, arămar 1, pardositori 3, pălărieri 2, petrar 1, cojocari 2, bărdăș 2, zidar 1, cofetar 1, pelar 1, șăpcar 1, curelari 1, rotari 1, pânzar 1, grădinar 1.

În 1874 au fost 71.

Tipografi 5, tapetier 1, lăcătar 2, pantofari 19, compactor 1, cismari 8, măsari 5, croitori 3, arămar 1, pardositori 2, pălărieri 3, petrar 2, cojocari 6, bărdăș 3, zidar 4, grădinar 2, cofetar 1, pelari 4, șăpcari 2, curelari 4, rotari 2, pânzar 1.

În 1875 au fost 107.

Tipografi 5, tapetier 2, lăcătar 2, pantofari 26, compactor 1, cismari 8, măsari 18, croitori 9, arămar 1, pardositori 4, pălărieri 4, petrar 4, cojocari 3, bărdăș 2, zidar 2, grădinar 2, cofetar 1, pelari 4, șăpcari 2, curelari 4, rotari 2, pânzar 1.

În 1876 au fost 105.

Tipografi 5, tapetier 2, lăcătar 2, pantofari 24, compactor 1, cismari 8, măsari 16, croitori 10, arămar 1, pardositori 4, pălărieri 3, petrar 3, cojocari 6, bărdăș 3, zidar 2, grădinar 2, cofetar 1, pelari 2, șăpcari 3, curelari 4, rotari 2, pânzar 1.

În 1877 au fost 52.

Tipografi 4, tapetier 1, lăcătar 1, pantofari 17, compactor 1, cismari 6, măsari 4, croitori 2, arămar 1, pardositori 4, cojocari 2, zidar 3, pelar 1, șăpcar 1, rotari 1, pânzar 1.

1878 sânt până acum 46.

Tipografi 4, tapetier 1, lăcătar 1, pantofari 21, compactor 1, cismari 4, măsari 4, croitori 2, arămar 1, paldositori 4, cojocari 1, zidar 1, pelar 1, șăpcar 1, rotari 1, pânzar 1.

În 1879 au fost 58 de membri.

Tipografi 3, pantofari 30, cismari 10, tapetier 1, bărdăș 1, croitori 4, rotari 1, lăcătar 1, măsari 1, cojocari 2, curelari 2, funari 2.

În 1880 au fost 56 de membri.

Tipografi 5, pantofari 21, cismari 12, tapetier 1, bărdăș 1, croitori 7, rotari 1, cojocari 3, curelari 2, funari 2, lăcătar 1.

În 1881 au fost 72 de membri.

Tipografi 9, pantofari 27, bărdăș 2, cojocari 4, croitori 4, cismari 15, tapetier 1, rotari 1, funari 1, cofetar 1, pardositori 1, lăcătar 3, pelar 1, măsari 2.

În 1882 au fost 60 de membri.

Tipografi 8, pantofari 16, bărdăș 3, cojocari 3, cismari 14, tapetier 1, croitori 8, lăcătar 2, pelar 1, pardositori 2, morari 1, măsari 1.

În 1883 au fost 100 de membri.

Tipografi 8, pantofari 25, cojocari 4, cismari 31, croitori 10, tapetier 1, lăcătar 3, pelar 1, bărdăș 2, măsari 1, pânzar 1, pardositori 1, morari 6, compactori 2, curelari 3, rotari 1.

În 1884 au fost 77 de membri.

Tipografi 4, pantofari 20, cismari 24, croitori 8, cojocari 3, tapetier 1, lăcătar 1, morari 3, pânzar 1, pelar 1, măsari 2, fotograf 1, cofetar 1, rotari 1, curelari 3, bucler 1, faur 1.

În 1885 au fost 89 de membri.

Tipografi 7, pantofari 21, cismari 26, croitori 7, cojocari 4, tapetier 1, lăcătar 5, morari 3, pânzar 1, pelar 1, măsari 4, cofetar 1, rotari 2, curelari 3, bucler 1, faur 2.

În 1886 au fost 84 de membri.

Tipografi 11, pantofari 24, croitori 7, cismari 20, cojocari 6, măsari 3, tapetier 1, lăcătar 3, pelari 1, morari 1, curelari 1, franzelari 1, pardositori 1, cofetar 1, petrar 1, rotari 1, faur 1.

În 1887 au fost 84 de membri.

Tipografi 14, pantofari 24, croitori 5, cismari 17, măsari 4, cojocari 7, tapetier 1, pânzar 1, curelari 1, franzelari 1, lăcătar 3, pardositori 1, cofetar 1, petrar 1, pelar 1, rotari 1, faur 1.

În 1888 au fost 49 de membri.

Tipografi 12, lăcătar 2, pantofari 16, tapetar 1, cofetar 1, măsari 3, pardositori 1, cojocari 3, pânzar 1, croitori 5, cismari 2, rotari 1, franzelari 1.

În 1889 au fost 29 de membri.

Tipografi 7, lăcătar 1, pantofari 8, cismari 2, cojocari 2, croitori 2, măsari 2, rotari 1, faur 1.

În 1890 au fost 71 de membri.

Tipografi 13, cojocari 7, pantofari 21, pânzar 1, măsari 7, croitori 5, sculptor 1, cismari 7, rotari 2, curelari 1, franzelari 2, tapisieri 2, lăcătar 2.

În 1891 au fost 88 de membri.

Tipografi 16, croitori 8, pantofari 22, sculptor 1, pânzar 1, tapisieri 3, cojocari 9, rotari 3, lăcătar 4, cismari 8, franzelari 3, măsari 6, zidari 2, faur 1, curelari 1.

În 1892 au fost 79 de membri.

Tipografi 13, croitori 6, pantofari 15, măsari 5, cismari 12, curelari 3, cojocari 9, zidari 2, vâpsitor 1, franzelari 2, lăcătar 3, faur 1, bugner 1, tapetier 1, barbir 1, pardositor 1, rotari 1, zugrăf 1, compactor 1.

Aceste sânt date seci. Cu toate aceste vorbesc și ele. Însă câte ar pute vorbi luptele reunitii în 25 de ani.

Astăzi însă se nu ne înnoim durerile nici noi, care am trecut prin lupte, dar' nici se amărîm inimile acelor, care au venit să se învelescă de rezultatul luptelor reunitii.

Azi e și cu soare,
Di de sârbătoare,
Să ne veselim.

Să ne veselim că după un trecut întunecat și posomorit de sute de ani, într'un timp scurt Românii au obținut prin muncă dreaptă pe lângă alte multe și frumoase instituțiuni și instituite și întemeierea industriei lor naționale.

Ce a fost greu, a trecut. Ce e ușor, e de aci înainte. Și așa, bravilor luptători, care ați triumfat așa de frumos înaintea poporului nostru și înaintea altor concetățeni de altă naționalitate, cu expozițiunea d-voastră, pașiți pe calea care mergeți, cu curaj înaintea, ca peste alți douăzeci și cinci de ani să raportați un triumf înșutit mai strălucit decât cel de față.

Ear' eu mulțumesc lui Dumnezeu că am ajuns să văd ostenele mele împreunate cu multe neajunsuri și grele diverse suferințe, aduse la un rezultat cum e cel din stadiul de față. Se înțelege, prin concursul laudabil al d-voastre, dlor meseriași, și al celor domni ce v'au mai sprijinit.

Încheiu și de încheiere vă rog, onorați domni și doamne, ca în momentul acesta solemn să mă sprijiniți în aclamarea unei dorințe, și adevă să diceți cu toții, dimpreună cu mine:

Să răcească „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”!

Posta redacțiunii.

Autorul (din Siliștea) a „Dinei Foltei” este rugat a comunica dlui Ioan Cires, subdreges în Dănuș, p. u. D.-St.-Mărtin, adresa completă a drului F. din Viena, semnat numai cu inițială în acea națiune.

POSTA ULTIMA.

Crisa în Ungaria.

„Neue Freie Presse” (nrul din 14 Octomvrien.) primește din Budapesta următoarea telegramă:

„Privilegiile cercurilor politice au fost îndreptate în decursul celor două zile din urmă neconținut spre Viena, unde plecase primul ministru conte Szapary nu numai pentru a fi primit în audiență de împăratul german, ci pentru a prezenta Monarhului seu un raport despre situațiunea internă. Șeful cabinetului s'a întors azi la ameași dela Viena și în decursul după amiezii a avut conferență cu diferite persoane politice. O deslegare mulțumitoare sau peste tot o deslegare a situațiunii interne încordate contele nu a dus cu sine dela Viena, deși nu se poate afirma că crisa internă, care cu toate desmintirile există încă și în aceste momente, s'ar fi înăspriț. Dacă informațiunile noastre sânt exacte, situațiunea actuală va mai dăinui încă un timp oarecare și lămurirea ei se va face deabia cu conșturarea nemijlocită a Monarhului după sosirea Sa în capitala Ungariei....

„Situația critică s'a agravat în direcția că acum nu se mai tractează numai despre cabinet, ci că în cazul unei deslegări nefavorabile ar trebui să se iee în considerare și alți factori, cu mult mai importanți. O deslegare pe jumătate, sau chiar și antiliberă, ar periclitiza nu numai existența cabinetului, ci chiar și existența partidului liberal. În această afacere se dă cu bobii pentru cele mai înalte interese ale statului, și în cerurile politice e convingerea că o mișcare reacționară este exclusă, căci altcun toate raporturile actuale ale Ungariei ar fi periclitat....

Bibliografie.

A apărut:

Povestiri. Alese și întocmite de Petra Petrescu. Brașov. Tipografia A. Mureșianu.

Au apărut:

Carte de cetire pentru școalele primare române. Prelucrată după mai mulți autori de George Zaharia, învățător. Partea I. pentru anul al 3-lea de școală.

Carte de cetire pentru școalele primare române partea II. pentru anul al 4-lea de școală, de același autor.

Ambele cu mai multe ilustrațiuni. Se pot căpeta în editura lui Enric Zeidner, librar în Brașov, ceea-ce se aduce la cunoștința domnilor învățători și directori spre orientare.

NB. La 10 exemplare se dă gratuit un exemplar pentru copii orfani.

A apărut:

A doua „Carte de cetire” pentru copii și copilele din anul al II-lea de școală întocmită de mai mulți prieteni ai școlai.

Carte școlastică aprobată de ministerul reg.-ung. prin ordinațiunea ministerială ddo 14 Decemvrie 1889 nr. 43.236. Ediția a doua.

Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu. Brașov. 1892.

A apărut:

„Tul Buhoglină Nădravănu”. Povestit în 35 de snoave cu 30 de chipuri. Prețul 26 cr. Editura librăriei Ciurcu, Brașov.

Librăria Sococ & Comp., a scos de sub tipar: „Concepția materialistă a Istoriei”, conferență ce dl C. Dobrogean Gherea a ținut-o la „cercul studiilor sociale” din București.

A apărut:

Cercetări de seminte executate în laboratorul stațiunii agronomice de Cornel Roman. București, 1892. Imprimeria Statului.

A apărut:

Veacul al XVII-lea Limba și Literatura română. De Constantin Pop. Galați, tip. litografia I. Schenk, 1892.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— În protopresbiteratul Geoagiului II. (archidieceasă) sânt de a se ocupa următoarele posturi de învățători:

Bulbuc-Curpeni cu salariu anual de 150 fl.

Cibu cu salariu anual de 216 fl. Geoagiul-de-jos cu salariu anual de 200 fl. și curtiar.

Mada cu salariu anual de 150 fl. Săcărimb cu salariu anual de 360 fl. și curtiar.

Petițiunile sânt a se subțerne până în 18 Octomvrie v. a. c. oficiului protopresbiterar gr.-or. al Geoagiului II. în Săcărimb.

— Un post de învățător la școala gr.-or. din Zlatna, protopresbiteratul Abrudului (archidieceasă). Emolumentele sânt: salariu de 200 fl., curtiar și lemne.

Petițiunile sânt a se subțerne până în 28 Octomvrie v. a. c. oficiului protopresbiterar gr.-or. în Abrud.

Calendarul zilei.

16/4 Octomvrie 1892.

Julian: Păr. Ieroteiu.

Gregorian: Gallu.

Soarele: răsare 5.33, apune 4.50.

Buletin meteorologic.

[Sibiu], 12 Octomvrie n. 7 oare dimineata.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediu lunar 757.4)	Diferența din progiun	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
736.2	-2.7	+11.9	+18.8 +10.2	SO

Din țeară 11 Oct. n. 7 oare dimineata.

Stațiunile	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția și tăria
Budapesta	762	+10.7	V 1
Sătmăr	764	+14.8	SO 1
Cluj	764	+9.8	O 1
Orșova	764	+13.6	N 2
Arad	763	+10.5	NV 2
Panciova	763	+12.3	S 1

Sosiți în Sibiu.

La 15 Octomvrie n.

Hotel „Neurhrer”. Marschall, locotenent-colonel din Londra. Vajna, din Ciucserda. Opeltz, Eider, Atkary și Glaser, comercianți, din Viena.

Economice.

Banca austro-ungară. Conspectul săptămânal dela 7 l. c. n. constată la etalonul monetar un spor de 845.913 fl. 50¹/₂ cr. și anume proviziunea de aur brut a crescut cu 1,167.027 fl. 55¹/₂ cr., în vreme-ce polițele plătibile în aur pentru piețele străine au scăzut cu 296.418 fl. 30 cr., ear' proviziunea de monede de argint curante cu 24.695 fl. 75 cr. Valoarea aurului brut se urcă la 108,346.906 fl. 62 cr. (ceea-ce reprezintă în cifră rotundă 66.100 kilograme de aur fin); polițele reprezintă o valoare de 10,571.724 fl. 03 cr., ear' monedele de argint curante o valoare de 169,273.115 fl. 75 cr. Începând dela 15 August proviziunea de aur brut a crescut cu 37.68 milioane floreni.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 30 Septemvrie v. 1892.

Archbold & Youghaparian lui Bloch & Co., grâu 920 hect., 7.30 lei. Archbold & Youghaparian lui Bloch & Co., grâu 1060 hect., 7.40 lei. Archbold & Youghaparian lui Bloch & Co., grâu 1340 hect., 7.60 lei. Archbold & Youghaparian lui Kirachen & Diamant, grâu 300 hect., 7.80 lei. L. Dreifus & Co. lui Peirano fils & Co., grâu 15.200 hect., 8.30 lei. A. Embericos lui Erdling, grâu 5200 hect., 9.10 lei. Tzuolos & Lecos lui Bloch & Co., seacă 3500 hect., 7.50 lei. G. Grosavici lui A. Erdling, seacă 1650 hect., 7.85 lei. Drag. & Stam. lui Reischer, seacă 1000 hect., 8 lei. H. Fulga lui Sam. & Fried., grâu 3540 hect., 9.50 lei. J. J. Paspati lui Murteza & Ali Risvan grâu 3850 hect., 9.85 lei. J. J. Paspati lui Murteza & Ali Risvan grâu 3500 hect., 9 lei. N. Catzighera lui Bloch & Co., grâu 5750 hect., 8.57¹/₂ lei. N. Catzighera lui Bloch & Co., grâu 2050 hect., 8.40 lei. C. Cotis lui Gioni, grâu 3100 hect., 8.42¹/₂ lei. Chrisoveloni fr. lui M. Schmierer, grâu 2900 hect., 9.95 lei. N. V. Perlea lui M. Schmierer, grâu 1375 hect., 9.35 lei. I. Cațica lui A. Kirachen, grâu 1750 hect., 8.55 lei. J. J. Paspati lui Weing. & Erdling, grâu 1600 hect., 8.25 lei. I. Verona lui Erdling, seacă 2450 hect., 8.10 lei. L. Maris lui Erdling, orz 1300 hect., 5.50 lei. L. Maris lui Erdling, orz 2500 hect., 5.35 lei. N. V. Perlea lui H. Goldenzweig, orz 575 hect., 6.70 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 14 Octomvrie Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.90 până 5.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.— până 4.60, seacă 70 până 74 chilo fl. 8.40 până 8.80, orz 62 până 66 chilo fl. 3.10 până 3.50, ovă 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.40, cucuruz 70 până 72 chilo fl. 3.20 până 3.60, mlaiau 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.20 până 1.40, sementă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 6.50 până 7.—, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 6.— până 7.—, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, păsat de grâu 100 până 14.50 până 15.—, făină nr. 1 fl. 14.60, făină nr. 8 fl. 18.—, făină nr. 5 fl. 11.—, alănuță 100 chilo fl. 52.—, până 54.—, unsoare de porc fl. 56.— până 58.—, sebu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sebu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sebu fl. 38.—, până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fân 100 chilo fl. 1.10 până 1.50, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc ucate m. cub. fl. 3.— până 3.50, spirit p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 62, carnea de vițel 40 până 55 cr., carnea de porc 48 până 62 cr., carnea de berbec 28.— până 32 cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Mediaș. Dela 13 Octomvrie Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50, seacă fl. 3.50 până fl. 3.50, cucuruz fl. 2.80 până fl. 3.—, ovă fl. 1.80 până fl. 2.—, orz fl. — până —, sementă de cânepă fl. 1.— până fl. 1.50, sementă de in fl. 10.— până fl. —, fasole fl. 3.50 până fl. 3.60, mazăre fl. 3.50 până fl. 4.—, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. 1.— până fl. 1.50, mlaiau fl. 10.— până fl. —, sebu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 22.—, lumini turnate de sebu fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 50 până 55, alănuță fl. 48.— până fl. 52, cânepă fl. 26.— până 28.—, fân fl. 1.40 până 1.60, săpunul 100 buc. fl. 20 până 30 fl., spirit pro hectolitru fl. 55.— până 57, carnea de vită chilo 52 până 56 cr., carnea de vițel 48 cr. până 56 cr., carnea de porc 48 până 62, carnea de miel —, ouă 5 cu 10 cr.

Tirgul de rimăter în Steinbrugh. În 12 Octomvrie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr., unguresci grei tineri 45.— cr. până 45¹/₂ cr. de mijloc — cr. până — cr., ugori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țărănească grea — cr. până — cr., de mijloc 44¹/₂ cr. până 45¹/₂ cr. până 46.— cr. până 47.— cr., românești, de kony, grei — cr. până — cr., transito grei până — cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ugori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 44 cr. până 44¹/₂ cr. transito de mijloc 45¹/₂ cr. până 45 cr., transito ugori 46.— cr. până 48.— cr.

Dr. Sterie N. Ciurcu,

IX, Pelikangasse nr. 10, Viena.

Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. [2759] 88

Consultațiuni și prin corespondență.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Oct. n. 1892.

Grâu	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Grâu	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Băncănească veche	74	75	Grâu de Tisa	74	75
Grâu de Tisa	74	75	Grâu de Pesta	74	75
Grâu de Alba-Reg.	74	75	Grâu de Bacia	74	75
Grâu ung. de Nord	74	75			

Produse diverse		Total	Orasul	dela	pasă
Seam. de trif.	Lucernă îngroașată	44	52	—	—
"	roșie	58	66	—	—
Olau de rap.	rafinat	81	82	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	52	52	50	50
"	dela țară	—	—	—	—
SILKIN	avântată	48	50	44	—
"	avântată	52	50	58	—
Său	—	35	—	36	—
Prune	—	—	—	—	—
Lietar	slavon, nou	20	22	—	—
"	bănățenească	20	75	21	—
Miere	brută	—	—	—	—
"	galbînă străcurată	—	—	—	—
Coară	de Roseau	140.	141.	—	—
Spirt	brut	16	—	15	25
	Droindina de spirt	17	25	18	95

„Fin de Siècle“.

Mirarea secolului.

Puterea electrică în serviciul industriei practice

a luat un avânt însemnat pe terenul fabricațiilor, o reducere de prețuri la multe mărfuri, a aflat locul care până acum a fost în umbră. Conspicuită de față poate să convingă p. t. public, despre ieftinătatea tuturor, și e rugat fiecare să binevoască a se convinge prin comandarea vre-unui lucru cât de mic. Ori-ce comandă se va efectua imediat cu rambursă, și la cas de inconvenientă se va primi înapoi fără contradicere, se va schimba sau se vor înapoia banii.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 2.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secundă și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umbra și deșteptă foarte punctual; e netăcut cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai

2.50

același deșteptător cu arătător mecanic de dată ce funcționează de sine în eternitate fl. 3.50.

Numai fl. 4.50
Concert-Armonica,
excecent acordată și fină
cu 12 clape, cu bas, pe care se pot cânta toate piesele din lume. Cel mai splendid instrument musical, trairic și frumos lucrat,
numai fl. 4.50.

136 recuzite de scris.

Numai fl. 1.—

1 casetă elegantă conține următoarele:
50 coale hârtie de epistolă fină, octav.
50 plicuri bune ce se potrivesc la hârtie.
3 condeie de penă franceze durabile dimpreună cu capsule.
3 excelente creioane Hardmuth.
24 pene de scris într-o cutie.
1 frumos notes legat în lack.
1 coală hârtie sugătoare rosa.
1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
2 leniari și gumă.

Fiecare se-și cruțe plumănilor și se-și cumpere pentru fl. 1.50

8 bucați recuzite de fumat:

1 pipă de lemn cu scurgere,
1 verge fină potrivită la ea,
1 jălcău de pele fin,
1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă,
1 țigărie de țigări,
1 sipcă de țigarete igienică, spumă de mare,
1 excelentă pipă de casă scurtă
1 vergea pe potrivă.
Toate împreună fl. 1.50.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 2.—

1 orologiu de bronz, care merge bine regulat,
1 sipcă de țigarete de spumă de mare,
1 țigărie de țigarete, țesătură de artă,
1 aparat de foc veșnic,
1 cravată de mătăș și atlas,
1 ac de cravată cu petri,
1 creion de nickel cu penă,
1 briceag și scobitoare de dinți,
1 inel cu petri,
1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

Toate 10 daruri laolaltă costă fl. 2.

Numai fl. 6.50

costă
un rînd de haine bărbătești

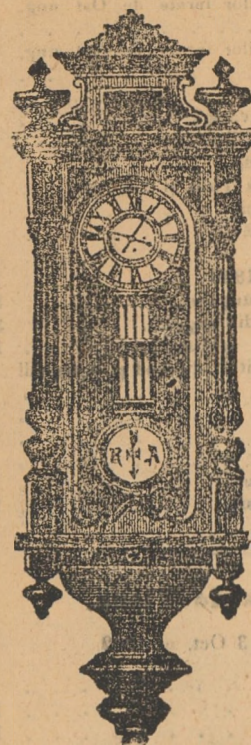
modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brunn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, asadar laolaltă

1 par. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate
Un rînd întreg fl. 6.50
II. calitate
fl. 8.50
III. calitate
fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arate la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea dorită a vestimentelor. Măsurile se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

Același vestiment pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Un „Mignon“ de Viena orologiu cu pendulă

50 cm. mare costă numai

5.50

splendid ajustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste oroloage cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc gothice bogat sculptate, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fină ce se poate îndepărta și au

un mecanism aproape neruinabil.

Cheia cu care se trage orologiu e dublă, mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și bizuită mobilă.

Același orologiu cu pendulă cu mașină ce face se bată fl. 6.50.

Orologe mari de salon cu pendulă 1 mtr. înalt. la 14 zile se trage odată fl. 7.55.

Același cu mașina de bătăe numai fl. 12.—

97 cr. Fiecare articol 97 cr.

1 orologiu de bronz ce merge regulat, cu garanță 97 cr.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acătătoare 97 cr.	1 inel din aur-douăle cu petri 97 cr.	1 medalion din aur artificial, cu petri 97 cr.	1 brățar dela expoziția din Paris 97 cr.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 97 cr.
1 cămașă bărbătească, foarte fină gătă, albă ori colorată 97 cr.	1 pălărie bărbătească, din pânză de casă, foarte frumoasă 97 cr.	4 cravate bărbătești, fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 97 cr.	1 păreche mănuși calduroase pentru iarnă, din lână 97 cr.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbăți 97 cr.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 97 cr.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 97 cr.	1 par. ismene bărbătești, din pânză de casă, bine lucrate 97 cr.	6 par. ciorapi bărbătești, într-o culoare ori cu verigi frumoase 97 cr.	3 par. ciorapi fem. într-o culoare sau cu verigi frumoase 97 cr.	1 corsetă cuirasată, fașon parisian, foarte durabilă 97 cr.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 97 cr.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 97 cr.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 97 cr.	1 par. ismene fem. din șifon, cu broderii 97 cr.	1 sucnă calduroasă, cu broderie 97 cr.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de splat. 97 cr.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 1/2 de mare 97 cr.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 97 cr.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 97 cr.	1 covor de pat din stofă de jute desen frumos 97 cr.	1 cearceafă de tot mare și gată 97 cr.	6 merindare de in, mari și tari 97 cr.	6 ștergere, calitate bună, caro, chivite 97 cr.
1 pipă de spumă de mare artificială 97 cr.	1 servietă pe deplin de mari, albe ori colorate 97 cr.	1 naframă de mătăș 1 cot de mare și în ori-ce culoare 97 cr.	3 batiste de mătăș de Lyon, în mai multe culori 97 cr.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 97 cr.	1 naframă mare calduroasă pentru dame, 1/2 de mare 97 cr.
1 lămpă cu o lumină intensă 97 cr.	1 spîț de țigară, spumă de mare veritabilă cu chichilbar 97 cr.	1 pipă pentru burghel, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 97 cr.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu ințelala fulgerului 97 cr.	1 portmoneu tot din pele cu inchietaș 97 cr.	1 portmoneu pentru bani și documente 97 cr.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	1 șatula de cusut de mătăș cu scule de cusut 97 cr.	1 album pentru fotografii, foarte fin 97 cr.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 97 cr.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 97 cr.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 97 cr.
1 țigărie de zahăr splendid argintărită și fină 97 cr.	6 furculițe franceze din argint de Phönix veritabil 97 cr.	3 cutițe de masă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 97 cr.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 97 cr.
	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 97 cr.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 97 cr.	1 împărat și 1 împărăteasă, 2 frumoase figuri de decorațiune 97 cr.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 97 cr.	1 brici, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 97 cr.

1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.50.	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviete fl. 2.25.
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucați cearceafuri nechivite, 3 coți de lungi 2 coți de late fl. 3.50.	1 duzină ștergere de in, Damast fl. 2.50.
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu marginea colorată fl. 2.25.	O garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de covor 6 metri fl. 2.—.

Dela un transport

reînase în restanță 3000 bucați

Toate pentru cai de cavalerie

se dau repede cu jumătate prețului din cauză că s'a sistat livrarea. Toate acestea minunate de bune sînt 175 cm. lungi și 130 cm. late, provădate cu verigi colorate,

groase ca scândura, calduroase ca cojocul

și costă acumă cât durează depositul

1 par. fl. 1.68 1 păreche fl. 3.30

se efectuează imediat la solvire prin mandat postal sau cu rambursă, dacă nu se pot trimite cerere se înapoiază bani

Toate pentru lucrul

de o exportatiune n frumoasă

Surprinsă mare!

Sînt înșărcinat din partea unui fabricant notabil ce se buptă cu calamitatea plăților, a vinde un deposit întreg de 32,000 bucați excelente, mari, groase, moderne, neasemenat de calduroase, dragălașe

Broboade

de cea mai bună calitate de cheviot de iarnă 2 coți lungime și 2 coți lățime

cu ciucuri lungi răsuciți, în toate colorile plăcute, pe cînd aceste broboade de iarnă minunate, s'au vîndut mai înainte cu fl. 3.50 bucata, de sigur că acumă trebuie să fie ori-ce damă veselă cînd o asemenea broboadă gree o capătă cu

fl. 1.50.

Comandele se fac contra rambursă de cătră firma plenipotențiată: mari de tot 9/4—10/4

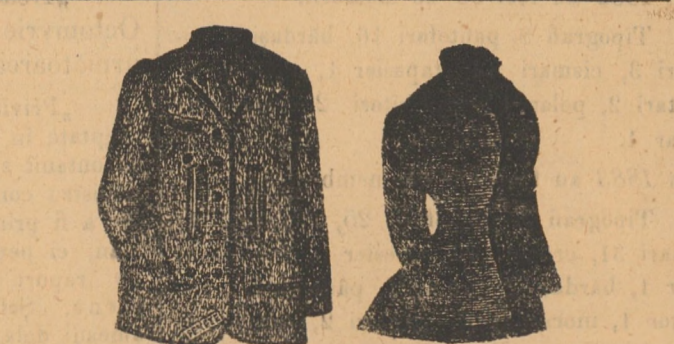
broboade de iarnă „Himalaya“

calitate I. calitate II. calitate III.
fl. 6. fl. 3. fl. 6.

Oglindă de părete în cadru de aur fin

fl. 1.90.

pro bucată, cătă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, împede și luminoase sînt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorațiune pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni se nu întărește a comanda căt mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, la fl. 4.65.

Numai fl. 5

costă

rocuri

de pousse

elegante, gata, calduroase, cup-

tușite, din cel mai bun pousse

stirian, pentru ori-ce măsură, în

ori-ce mărime, în toate colorile,

de toamnă și de iarnă.

Sortă mai fină fl. 6.—

Numai fl. 1.80

costă

jachete

de iarnă

pentru domni și dame, în cele

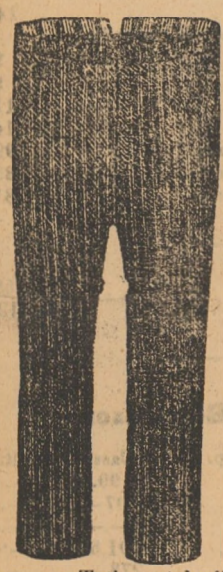
mai frumoase colorile de modă, se

dau după ori-ce trup, e cea mai

bună îmbrăcăminte de iarnă și

de toamnă. Numai fl. 1.80.

Din Cheviott fl. 3.—

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucați de
pantaloni de iarnă

gata, durabil în diverse mostre, eleganți și fini, pe care i-am primit în loc de plată, sînt silit cătă vreme mai ține proviziunea, se-i vînd în detal sau în gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stoffe de modă gătite. fl. 1.90
Sorta II-a din stoffe de Brunn. fl. 3.—
Sorta III-a din stoffe de lână de oale fl. 4.50

Toți pantalonii sînt gătite după cel mai nou jurnal din stoffe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pîntecului.

Fiecare comandă, fie ori-cât de mică, se va trimite sub controlă îngrijită pe lîngă rambursă postală. — Tot ce nu corăspunde se primesee momentan înderet, se schimbă și se retrimite banii. — Comandele sînt de a se adresa:

FEKETE'S Lieferungs-Magazine internationaler Waaren,

zur „ung. Krone“, WIEN, 5. Bezirk, Rüdigerasse Nr. 113 = Nr. 113.